

Izjava IO ZDPDS ob odprtem pismu Znanstvenega sveta Pedagoškega inštituta

Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije sledi dogajanjem v pedagoški znanosti pa tudi šolski politiki. Tako smo po sredstvih javnega obveščanja, objavljenih izjavah Vlade Republike Slovenije, ministra, pristojnega za znanost, in posameznih članov Pedagoškega inštituta ter izjave, ki jo je za javnost zapisal Znanstveni svet Pedagoškega inštituta, spremljali dogajanje v zvezi z vodenjem in ocenjevanjem dela Pedagoškega inštituta.

Začuden smo nad tem, s kakšno lahkoto, povsem nedokumentirano je bila izrečena splošno negativna ocena o delu Pedagoškega inštituta v zadnjem obdobju, ko ga je vodil dr. Zoran Pavlovič. Kot smo lahko razbrali, se nekdanjemu direktorju očita netransparentno vodenje inštituta kot javne raziskovalne institucije in neuresničevanje raziskovalnih nalog s področja šolske politike, teoretičnih in šolskosistemskih vprašanj ter drugega. Ni nam znano, da bi bil doslej naveden en sam dokaz za podkrepitev navedenih očitkov. Menimo, da so dokazi celo nasprotni. Kot smo lahko prebrali v poročilih Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), so bile ocene raziskovalnega programa in posameznih raziskovalnih nalog (seveda po znanstveno sprejetih kriterijih ocenjevanja) visoke. Raziskovalni rezultati Pedagoškega inštituta so znani tudi domači in mednarodni strokovni javnosti.

Verjeli smo, da je Republika Slovenija na podlagi zakonodaje, ki jo je sprejel Državni zbor Republike Slovenije, razvila mehanizme in institucije (kot je ARRS) za kvalificirano ocenjevanje kakovosti, uspešnosti ali neuspešnosti raziskovalnega dela in raziskovalnih institucij ter da je državni zbor s predpisi prenesel na te institucije zakonske pristojnosti za razvijanje sistemov, metodologije in meril ocenjevanja znanstvenoraziskovalnega dela. Očitno pa se zdaj z ocenjevanjem raziskovalnega dela javnega znanstvenega zavoda ukvarja neposredno Vlada Republike Slovenije. Ni nam znano, da bi vlada takšne pristojnosti imela, razen mogoče znotraj svojih splošnih pristojnosti in odgovornosti za stanje na določenem področju, to pa bi lahko uporabljala le v kriznih razmerah, ko bi redni mehanizmi odpovedali. Pri tem nam tudi ni znano, da bi imela vlada izdelan sistem ter zlasti metodologijo in merila za ocenjevanje znanstvenega in raziskovalnega dela.

To, kako je vlada ignorirala ocene, ki jih je Pedagoški inštitut za svoje delo dobil od pristojnih institucij oziroma organov in pedagoških delavcev praktikov, ter kako je vzporedno ocenjevala njegovo delo po netransparentnih kriterijih, si ne moremo razlagati drugače, kot da gre za potezo s političnimi cilji.

Da utegne biti to res, potrjuje sklep vlade na ministrov predlog, da ne da soglasja

k imenovanju sedaj že nekdanjega direktorja za vršilca dolžnosti, ter način, na kakršnega je bil imenovan novi vršilec dolžnosti direktorja. Vlada Republike Slovenije ima sicer kot ustanoviteljica pravico s svojim soglasjem vplivati na kadrovanje v znanstvenih institucijah, vendar pri tem ne sme ignorirati meril, ki jih določa statut organizacije, h kateremu je navsezadnje dala soglasje vlada sama. Menimo, da je to napačna in nekorektna politična poteza, ki si jo je dovolila Vlada Republike Slovenije in s katero si zmanjšuje ugled in podporo v znanstveni javnosti.

Korak v smeri političnega discipliniranja znanstvenikov in znanosti je vlada naredila tudi s tem, da je za vršilca dolžnosti direktorja Pedagoškega inštituta imenovala osebo iz vrst ministrovih svetovalcev, ki ne izpolnjuje nekaterih ključnih pogojev za mesto direktorja. Ne glede na to, da bi se kandidat v prihodnje lahko razvil v dobrega raziskovalca, ob imenovanju ni izpolnjeval osnovnih pogojev, ki jih določa statut Pedagoškega inštituta: to so zlasti zahtevane izkušnje v vodenju raziskovalnih projektov ter osem let minimalnih splošnih delovnih izkušenj.

Nazadnje se tudi sprašujemo, kakšno bo po vsem tem sodelovanje med direktorjem in delavci – raziskovalci Pedagoškega inštituta, saj postopek zaradi sestave upravnega odbora, v katerem imajo predstavniki vlade večino, ne omogoča imenovanja direktorja po volji in kriterijih zaposlenih znanstvenikov. To je tudi mogoče razbrati iz odprtega pisma Znanstvenega sveta Pedagoškega inštituta. Vprašanje je, ali bo v takih pogojih Pedagoški inštitut lahko dosegal enake raziskovalne rezultate, kot jih je doslej. Rezultati inštituta namreč niso samo delo posameznih raziskovalcev, ampak v velikem obsegu izid medsebojnega sodelovanja, zlasti sodelovanja med vodstvom institucije in člani, nosilci znanstvenih projektov.

Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije zato podpira protest, ki ga je z odprtim pismom objavil Znanstveni svet Pedagoškega inštituta.

*Predsednik ZDPDS
dr. Tadej Vidmar*